శరశ్చంద్రికలు

శ్రీబాబాజీ సత్సంగాలలోని
కొన్ని భాగాలు

ప్రేమ తత్త్వం

భక్తుడు: *గురువుగారూ, ఇంతకుముందు మీరు 'అవసరం' గురించి, 'అనుగ్రహం' గురించి మాట్లాడారు. అవసరం ఉంటే అనుగ్రహాన్ని స్వీకరించడానికి కావాల్సిన సంసిద్ధత వస్తుందని, ఒక్కసారి అక్కడ అటువంటి సంసిద్ధత వచ్చాక, బాబా అన్నట్లు, మనం స్వీకరించడానికి అక్కడ బండ్ల కొద్దీ అనుగ్రహం ఉంది అని మీరు అన్నారు. వీటన్నింటినీ సమన్వయపరచేది ఏమిటి?*

శరత్, 2008

గురువుగారు: బాబా వంటి సద్గురువు సాన్నిధ్యానికి చేరుకున్నాక – ఆ మొత్తం వ్యవహారం గురించి, అది ఎలా జరుగుతుంది అనే దాని గురించి ఆయన చూసుకుంటారు. ఆ అనుగ్రహానికి తయారుగా ఉండటం ఒక్కటే మనం చెయ్యాల్సింది, అంతే. దానిని ఇది ఫలానా అని వివరించడానికి ప్రయత్నించకుండా, వేరొక దానితో పోల్చడానికి పూనుకోకుండా ఉండాలి. మీకు అటువంటి ప్రేమే గనుక ఉంటే, మిగతా విషయాలన్నింటి బాధ్యతనంతా అదే తీసుకుంటుంది.

భక్తుడు: *ప్రతి అంశంలోనూ ప్రేమే కీలకమవుతుంది కదా?*

గురువుగారు: అవును. ప్రేమే కీలకం. రమణమహర్షి విషయంలో – ఆయన లౌకిక ప్రపంచాన్ని వదలిపెట్టింది వైరాగ్యభావంతోనో, 'మాయ'తో విసిగిపోవడం వల్లనో, లేదా ఆయన ఆత్మస్వరూపుడవటం మూలానో, లేదా ఆయనకు ముక్తి కావాలనిపించడం చేతనో, లేదా వేదాంతగ్రంథాలు ఏదో చెప్పాయనో కాదు – వీటిల్లో ఏదీ ఆయన ప్రపంచాన్ని త్యజించడానికి కారణం కాదు. ఆయన ఇల్లు వదిలింది వీటి కోసం కాదు. ఆయనను మధురై నుండి అరుణాచలానికి లాక్కొని వెళ్ళింది అరుణాచలేశ్వరుని పట్ల ఆయనకు గల ప్రేమే.

కాబట్టి ముందుకు లాగేది ఆ ప్రేమే. అది ఒక్కొక్కరి విషయంలో ఒక్కోరకంగా సంభవిస్తుంది. నేను చెప్పే ఈ విషయాన్నంతా భక్తి మార్గంలోకి తీసుకువస్తున్నట్లు కనిపించవచ్చు – కానీ నా ఉద్దేశ్యం అది కాదు. నిజానికి అన్నింటికీ మూలం ప్రేమే. 'ప్రేమ'. దానిని భక్తి అని అనవద్దు. అది సాధన పట్లయినా లేదా సాధించే లక్ష్యం పట్లయినా ఉండే ప్రేమ.

బుద్ధుని విషయంలో – జీవితం యొక్క గూఢతత్త్వాన్ని ఆయన నిగ్గు తేల్చాలని తపనపడ్డాడు, దానిని ఆయన ఎంతగానో ప్రేమించాడు. అదే ఆయన ప్రేమగా మారింది. అది కేవలం మేధస్సుకు సంబంధించిన అన్వేషణ మాత్రమే కాదు. మామూలుగా మేధస్సుకు సంబంధించి ప్రశ్నించడమన్నది చాలామంది విషయంలో జరుగుతూనే ఉంటుంది. వాళ్ళు ప్రశ్నిస్తారు కానీ పుస్తకాలలో సమాధానాలు వెతుక్కుని వాటితో సమాధానపడిపోయి పడక్కుర్చీ వేదాంతులవుతారు. కానీ

బుద్ధునికి తనకుతాను ఆ పరిష్కారాన్ని కనుగొనడమనేది అత్యంత ప్రబలమైన వ్యక్తిగత అవసరంగా మారింది. అదీ ఆయన ప్రేమ. నేను దానిని 'ప్రేమ' అనే అంటాను. అటువంటి ప్రేమ అరుణాచలేశ్వరుని కోసమైనా, సాయిబాబా కోసమైనా, సత్యం కోసమైనా, సత్యాన్వేషణ కోసమైనా... ఇవన్నీ కూడా ప్రేమే.

భక్తుడు: *మన అన్వేషణలో మనం చేసే సాధనకు కావలసింది గట్టి సంకల్పమా లేక మనోనిశ్చయమా? ఎటువంటి సాధన శ్రేష్ఠమైనది?*

గురువుగారు: సరైన సాధన ఎప్పుడూ మన ప్రేమకు వ్యక్తీకరణగా అనుభవమవుతూ ఉంటుంది. ఆ ప్రేమ ఒక వస్తువు పట్ల కావచ్చు, విషయం పట్ల కావచ్చు, లేదా ఒక రూపం పట్ల కావచ్చు. అది ఏదైనా కానివ్వండి, అది ప్రేమ. మనం చేసేటటువంటి సాధన మన ప్రేమను వ్యక్తీకరిస్తున్నప్పుడు అది సరైన సాధనే అవుతుంది. అంతేగానీ సాధన తనకు తానుగా ఇదే సరైన సాధన అని చెప్పదు. అది అటువైపు నుండి జరగదు (అంటే అది ఆలోచించి చెప్పే విషయం కాదు) – అలా అయితే అది బండిని గుఱ్ఱానికి ముందు పెట్టినట్లుగా ఉంటుంది – ముందుగా మనం పుస్తకాలన్నింటినీ చదివి, అధ్యయనం చేసి, నేర్చుకుని, ఆ తరువాత ఏది మంచి సాధనాపద్ధతి అని చూసి, ఒక పద్ధతిని ఎంచుకుని దాన్ని ఆచరణలో పెట్టుకోవడానికి, దానిని సాధన చెయ్యడానికి, అది పనిచేసేలా చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తూ, ప్రయత్నిస్తూ ఉండటం – ఇది కాదు. అది అలా జరిగేది కాదు. మనలో ప్రేమను రగిలించిన ఆ లక్ష్యాన్ని పొందడానికి మనం ఎంచుకున్న సాధనాపద్ధతి 'మార్గం' అయినపుడు ఆ సాధన మన ప్రేమకు నిజమైన వ్యక్తీకరణ అవుతుంది, అలా కాకపోతే అది ఫలవంతంకాదు. మనం సాధారణంగా ఇలానే చేస్తుంటాం. మన సాధన యొక్క లక్ష్యంకన్నా సాధనాపద్ధతికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇస్తాం, చివరకు మనం లక్ష్యానికన్నా సాధనాపద్ధతినే ఎక్కువగా ప్రేమించడంతో అది ముగుస్తుంది.

భక్తుడు: *గురువుగారూ, మరణభయాన్ని మేము ఏవిధంగా జయించగలం?*

గురువుగారు: జీవితం యొక్క మూలసూత్రాన్ని, వాస్తవతత్వాన్ని మీరు నిజంగా అర్థం చేసుకున్నప్పుడు, బహుశా మరణమనేది అంత భయానకమైనది కాదని మీకు తెలియవచ్చు. రమణమహర్షికి అనుభవమైంది కూడా అదే. ఆ అనుభవం పొందడం ద్వారా అది ఆయనకు తెలిసింది. జీవితపు మూలసూత్రం ఆయనకు తెలుసు కనుక, మనం మరణభయం అని పిలిచేది కేవలం భ్రమ మాత్రమేనని ఆయన గ్రహించారు. మనమూ చివరకు రమణమహర్షిలాగా సాక్షాత్కారం పొందవచ్చునేమో కానీ, దానిని ప్రమాణంగా ప్రాతిపదికగా తీసుకుని మనం మొదలుపెట్టకూడదు, ఎందుకంటే అది కూడా మనకు ఊహామాత్రమైనదే కాబట్టి. ముందే, "మరణమనేది ఒక మాయ, దానికి మనం భయపడకూడదు" అనే లక్ష్యాన్ని ధ్యేయంగా పెట్టుకుని మనం మొదలుపెడుతున్నాం. అది మనం అనుకునేలా మాయ కాకపోవచ్చు; మనం దానిని మాయ అని అనుకోవడం కాదు, అది మన అనుభవమై ఉండాలి. అది మాయ అని తెలుసుకోవాలి. ఒకవేళ మరణమనేది ఉన్నా, అది నిజమే అనుకున్నా – దానిని ముఖాముఖి చూద్దాం! దానిని అలా చూడటానికి నీకు శక్తినిచ్చేది ప్రేమ. నేను ఇంతవరకు మీకు చెప్పాలని ప్రయత్నిస్తున్నది ఇదే. మనం ప్రేమలో జీవిస్తున్నాం. అందువలన మరణమనేది మనకు అప్రస్తుతమైన, ఏ మాత్రం ప్రాముఖ్యత లేనటువంటి విషయం. ఆ ప్రేమ సద్గురువు పట్లయినా, అరుణాచలేశ్వరుని పట్లయినా, జ్ఞానం పట్లయినా – అది ఎవరి పట్ల అనేది ముఖ్యం కాదు, అది ప్రేమ.

మళ్ళీ ఇదే ప్రేమను మీరు వేరొక పరిభాషలో – అవసరమని, కోరికని పిలవవచ్చు. ఇటువంటి మానవ స్థితిగతులన్నీ ప్రేమ యొక్క వివిధ ఛాయలే. మీకు దేనిపట్లయినా ప్రేమ ఉంటే మీకు దాని అవసరం ఉంటుంది. ఆ ప్రేమ మరింత అవసరాన్ని కలిగిస్తుంది, దానిని మీరు ఇంకా ఎక్కువ కోరుకుంటారు, అప్పుడు మీరు దానిని ఎక్కువగా పొందుతారు. మన

ప్రతి ఒక్కరిలో అణుమాత్రంగా ప్రేమ ఉంది. దానిని వ్యక్తం చేయడానికి ప్రయత్నించండి. వ్యక్తం చేయడం వలన ప్రేమ పెరుగుతుంది. ఎన్నోరకాలైన భయాలు, కోరికలు, అలవాట్ల కారణంగా ప్రేమ మన హృదయంలో 'అణిగి' ఉంది. మీరు దానిని వ్యక్తం చేయాలి, మీ హృదయం నుండి వెలుపలకు తీసుకుని రావాలి.

హృదయానికి గల ముడులను తీయడం అంటే ఇదే – ఈ ముడులనే వేదాంతులు గ్రంథులు అంటారు. "హృదయానికి గల ముడులను తొలగించండి" అని రమణమహర్షి చెప్పింది కూడా ఇదే. "మన భావోద్వేగాలకు స్థానమైన మన హృదయంలో ప్రేమ దాగివుంది, మన హృదయం కోరికలతో, అలవాట్లతో, ఆకర్షణలతో, వాసనలతో కట్టుబడిపోయింది. కాబట్టి దానికున్న ఆ ముడులు విప్పండి, వాటిని తొలగించడానికి ప్రయత్నించండి" అని ఆయన భావం. ఆయన వాసనలు, హృదయగ్రంథి అనే పరిభాషలో చెప్పారు. నేను చెప్పేదీ అదే కానీ వాడే పదాలు మాత్రం భిన్నమైనది.

భక్తుడు: *గురువుగారూ! అనేక ఆధ్యాత్మిక వర్గాలలో అహాన్ని విడిచిపెట్టాలి, నాశనం చెయ్యాలి, చంపాలి అనడం మేము తరచుగా వింటుంటాం. కానీ మీరు చెప్పేది భిన్నంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది.*

గురువుగారు: దానిని 'చంపటం', 'నాశనం చెయ్యటం' – ఇలాంటి విపరీతమైన వ్యక్తీకరణలు అవసరమా? నాకు ఇవన్నీ చాలా క్రూరంగా అనిపిస్తాయి. దానికి బదులు నేనేమంటానంటే, నువ్వు 'ప్రేమ' అనే అనుభవాన్ని పొందినపుడు, మన అహం క్రమంగా అందులో లీనమైపోతుంది, ఆ ప్రేమతో కలసిపోతుంది. అది పూర్తిగా ఆ ప్రేమలో కరిగిపోయి, కలిసిపోయి తన అస్తిత్వాన్ని, రూపాన్ని కోల్పోతుంది.

భక్తుడు: *గురువుగారూ! మీరు ఇంతకుముందు ఒక సత్సంగంలో ఆనందం వైపుకు సాగిపోయే పరిణామం అహాన్ని ఆధారం చేసుకుని ఉంటుంది అని చెప్పారు. చివరకు మనం ఆనందాన్ని పొందినపుడు, మన అహం అనేది లేకుండా పోవాల్సిందే. మరి అలా అయినపుడు అది ఈ పరిణామానికి ఎలా సహాయపడుతుంది? ఎప్పుడు అది లేకుండా పోతుంది?*

గురువుగారు: అహంలోనే ఆ ప్రేమ రగులుకుంటుంది. ఆ ప్రేమ పెరిగినపుడు ఆ ప్రేమాగ్నిలో అహం దహించబడిపోతుంది, ఇక అదక్కడ ఉండదు. అహం ఆజ్యం వంటిది. ప్రేమనే అగ్నికి ఆ ఆజ్యం తోడవుతుంది. కాసేపటి తరువాత చూస్తే అక్కడది ఉండదు. అది వేరే రూపంలో ఉంటుంది – ఆ దీపాన్ని చూడండి (అక్కడున్న నూనె దీపాన్ని చూపుతూ). ఆ దీపానికి ఆధారమైనది ఏమిటి? నూనె. కానీ కాసేపటి తరువాత, ఆ నూనె ఎక్కడికి పోయింది? (ఆ నూనెలాగా) మరొకదానికి ఆధారమైనది తన స్వంత అస్తిత్వాన్ని కోల్పోవచ్చు. మన అహం, విసుగు, దుఃఖం, తపన, ప్రేమ కోసం మనకుగల అవసరం, సద్గురువు పట్ల మనకు గల ఆర్తి ఇవన్నీ నూనెలా పనిచేస్తాయి. అందుకనే ముందు మనం సాయిబాబా వంటి సద్గురువు కోసం అన్వేషిస్తాం. ఒక్కసారి ఆ ప్రేమ జ్వాల రగులుకున్నాక, ఆ జ్వాల మన అహాన్ని ఆజ్యంగా వాడుకుంటుంది. కనుక అహం అప్పుడసలు లేకుండా పోతుంది. సద్గురువు యొక్క రూపం ఆ మెత్తనైన దీపపు వత్తిలాగా పనిచేస్తుంది. కోల్పోవడం ద్వారా పొందడమనేది ఏదైనా ఉంటే అది కేవలం ప్రేమలో మాత్రమే. జీవితాన్ని కోల్పోవడం ద్వారా జీవితాన్ని పొందుతారని బైబిల్‌లో క్రీస్తు చెప్పింది కూడా ఇదే.

భక్తుడు: *గురువుగారూ, మేము మారడానికి, పరివర్తన చెందడానికి కావలసిన సంసిద్ధతను పెంపొందించుకోవడం ఎలా?*

గురువుగారు: మీకు ఆ అవసరం, కోరిక ఉండటం వలన. మీకు కావలసినదేమిటో మీరు తెలుసుకున్నప్పుడు, మీ ధ్యేయం ఏమిటనేది మీకు తెలిసినపుడు వచ్చే రసాత్మకతనే మనం ప్రేమ అంటాము, అదే నిన్ను వృద్ధి చేస్తుంది. అప్పుడు నువ్వు

పరివర్తన చెందుతావు. ఆ ప్రేమ మనలోని అభివృద్ధికి కారణమైన పోషకంగా మారుతుంది.

భక్తుడు: *నా లక్ష్యం – నా ప్రేమకు ఆధారమైన లక్ష్యాన్ని (సద్గురువును) నేను తెలుసుకోగలిగితే?*

గురువుగారు: ప్రేమకు లక్ష్యం అని కాదు – నువ్వు ప్రేమించే ఆ లక్ష్యం నీ అవసరం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. నీకు అవసరమైన దానినే నువ్వు ప్రేమిస్తావు, అంతే. అందుకనే, మొదట నీకు ఏమి కావాలో నువ్వు తెలుసుకోవాలి. అప్పుడు ఆ లక్ష్యాన్ని ప్రేమిస్తావు, లేదా ఆ లక్ష్యానికి నిన్ను చేర్చే మార్గాన్ని ప్రేమిస్తావు– అదేదైనాగానీ – అవి రెండూ ఒక్కటే. దాని ఫలితంగా కలిగే రసాత్మకానుభవమే ప్రేమ.

గురువుగారు: సరైన సాధన మన ప్రేమను వ్యక్తం చేసేదిగా ఉంటుంది, అలా చెయ్యకుండా ఉండటం నీవల్ల కాదు. నువ్వు దానిని చెయ్యక తప్పదు. సాధన ఏదైనా అది మన ప్రేమకుగానీ మన అవసరానికిగానీ ఒక వ్యక్తీకరణ అయివుంటుంది. అది ఆ అవసరాన్ని లేదా ప్రేమను వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటుంది. మీరు ఎలా పిలిచినా సరే, నేను దానిని 'ప్రేమ' అని పిలవడాన్ని ఇష్టపడతాను. ఎందుకంటే ప్రేమ మన అవసరం, మనలోని ఆ అవసరమే ప్రేమను పెంచుతుంది. అది ఎలా పెరిగినా సరే అది ప్రేమ. కాబట్టి సాధన కేవలం ఓ వ్యక్తీకరణ మాత్రమే. కానీ ఇక్కడ మనం అర్థం చేసుకోవాల్సిన విషయం ఏమిటంటే మనం చేసే సాధన వలన ఫలితం రాదు. ఆ ఫలితం మనం చేసే సాధన మీద ఆధారపడి ఉండదు, అయినప్పటికీ మనం వ్యక్తం (సాధన) చేయవలసి ఉంటుంది. ఆ వ్యక్తీకరణ మన ప్రేమను తెలియజేస్తుంది. మన ప్రేమను, మన అవసరాన్ని పెంచుతుంది. కాబట్టి నిజానికి రెండూ అవసరమే. అర్థమవుతోందా? నా ఉద్దేశ్యాన్ని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను కదా?

మన సాధన – మనం సాధన అని అనుకునేది – కేవలం మన ప్రేమకు, మన అవసరానికి వ్యక్తీకరణ మాత్రమే. వ్యక్తం చెయ్యకుండా ఉండటం మన వల్ల కాదు. మనం దానిని వ్యక్తం చెయ్యాల్సిందే. ఇలా మన అవసరాన్ని వ్యక్తం చేస్తూండటం వలన, ప్రేమ ఇంకా ఎక్కువవుతుంది, ఇంకా దృఢమవుతుంది. మనలో ప్రేమ, ఆర్తి పెరిగేకొద్దీ మనం లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి గల అవకాశాలు పెరుగుతాయి. ఇలా పరోక్షంగా, మన సాధన మనం పొందే ఫలితంతో సంబంధాన్ని కలిగివుంటుంది. కానీ ప్రత్యక్షంగా మాత్రం మనకు ఫలితాన్నిచ్చేది మనం చేసే సాధన కాదు, అది అనుగ్రహం మాత్రమే. అనుగ్రహం నీ సాధన మీద ఆధారపడిలేదు, అది మీ అవసరం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇప్పుడర్థమయిందా?

భక్తుడు: *ప్రేమమార్గంలో నూటికి నూరుశాతం ప్రేమ ఉంటేనే అది సాధ్యపడుతుంది అనిపిస్తోంది.*

గురువుగారు: అది నూరుశాతం కాకపోయినా పదిశాతం ఉన్నా మంచిదే, ఎందుకంటే అది ప్రేమ. నీకు బాగా ఆకలిగా ఉన్నప్పుడు కడుపునిండా భోజనం దొరకలేదని ఓ ప్లేటు ఇడ్లీలను వద్దంటావా? "నాకు బాగా ఆకలిగా ఉంది. కడుపు నిండా భోజనం పెట్టండి లేకపోతే అసలు భోజనమే వద్దు" అని అంటావా? లేదు కదా! ఒక్క ఇడ్లీ పెట్టినా తీసుకుంటావు. ఇక్కడ కూడా జరిగేదదే, నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావు, ప్రేమ క్రమంగా పెరుగుతోంది, అంతేగానీ ఎప్పుడో స్నాతకోత్సవం పెట్టి (ప్రేమ సరిపోయిందని) నీకేమీ పట్టా ప్రధానం చెయ్యరు. అది అలా ఉండదు. ప్రేమ పెరిగే కొద్దీ సంతోషమూ పెరుగుతుంది, దానితో పాటు ఆనందమూ పెరుగుతుంది.

ముందు రెండు ఇడ్లీలు సరిపోతాయి అనిపిస్తుంది. కానీ ఆ రెండూ తిన్న తరువాత, "లేదు, ఇవి సరిపోవు" అని తెలుస్తుంది. అప్పుడు మళ్ళీ మనం ఆహారం కోసం ప్రయత్నిస్తాము. ఇంక ఇంతకన్నా అవసరం లేదు అని మనకనిపించినా, మనకు పూర్తిగా సంతృప్తి కలిగేదాకా మనం ప్రయత్నిస్తూ ఉంటాం. దానిని పొందిన తరువాత దాని గురించి చెప్పడానికి ప్రత్యేకమైన పదం లేదు. ఆ స్థితిని నిర్దిష్టంగా ఇది అని చెప్పలేము. అందుకని, ఇక్కడ ఈ విషయంలో ప్రారంభం నుండి

గమ్యం వరకు, మొత్తం మార్గమంతా ఆనందంగా ప్రేమమయంగా ఉంటుంది. అక్కడ ప్రేమ ఉంటుంది కాబట్టి ఆనందం కూడా ఉంటుంది. అంతేగానీ తరువాత ఎప్పుడో ఆనందం వస్తుందని దాని కోసం ఇప్పుడు మనం బాధలుపడాలి అని కాదు. మనం ప్రేమతో మొదలుపెడతాం, ప్రేమైక పథంలో పురోగమిస్తాం, ఆ ప్రేమలోనే గమ్యాన్ని చేరుకుంటాం. అప్పుడు మనం సరైన పథంలో ఉన్నట్లు లెక్క. ఈ మార్గంలో సాధారణంగా అందరూ అనుభవించే ఆ వేదన మామూలుగా అనుకునే వేదన కాదు – అది శారీరకమైన బాధ లేక చిత్రహింస వంటిది కాదు – అది ప్రేమ కోసం మనిషి పడే తపన. ఈ తపన ఒక రకమైన వ్యథగా అనుభవమవుతూ, వ్యక్తమవుతూ ఉంటుంది. కానీ నిజమైన (భౌతికమైన) వేదన కాదు; అది చాలా మధురంగా ఉంటుంది. అది ఉద్వేగభరితంగా ఉంటుంది – అది మనం కావాలనుకున్నది. కాబట్టి ఈ తపన కూడా దానికదే ఒక రకమైన ఆనందాన్నిస్తుంది.

గురువుగారు: ప్రేమను ఎలా వికసింపజేసుకోవాలి, ఎలా పరిపుష్టం చేసుకోవాలి, ఎలా సంవృద్ధం చేసుకోవాలి, ఎలా పెరిగేలా చేసుకోవాలి – అని ఆమె అడుగుతోంది. ప్రేమ పెరిగేలా చేయడానికి పద్ధతిగానీ, ఒక ప్రక్రియగానీ ఏమీలేదు. ఒక్క విషయం మాత్రం చెప్పుకోవచ్చు. నీలో ప్రేమ ఉందని, నీకు ఆ ప్రేమ యొక్క అవసరముందని తెలుసుకున్నప్పుడు, ఇంకా నువ్వు దానిని అనుభూతం చేసుకోవాలనుకున్నప్పుడు – ఆ ప్రేమను అత్యధికంగా పరిపుష్టం చేసేటటువంటి వాతావరణంలో నిన్ను ఉంచుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి లేదా అటువంటి వాతావరణాన్ని నువ్వు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. అప్పుడు ప్రేమ దానికదే పెరుగుతుంది. అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని కల్పించినపుడు మొక్క పెరుగుతుంది. అంతే. మొక్క పెరగడానికి నువ్వు ఏమి చేస్తావు? నువ్వు చేసేదేమీ ఉండదు. నీరు, ఎరువు, తగిన పరిస్థితులు కల్పించడం ఇలా నువ్వు దానికి ఆలంబన మాత్రమే ఇస్తావు. నువ్వు ఇవ్వాల్సింది అంతవరకే. అది సరిపోతుంది. అంతేగానీ నువ్వు ఆ చిన్న మొక్కని చేతిలోకి తీసుకుని దానిని నిటారుగా చేసినంత మాత్రాన అది పెరుగుతుందా? (గురువుగారు నవ్వుతూ...)

భక్తుడు: *తగిన వాతావరణం అంటే ఏమిటి?*

గురువుగారు: ఎక్కడైతే నీ ప్రేమకు అడ్డంకులు లేకుండా ఉంటాయో అది. అక్కడ ప్రేమను పొందడానికి, ఆ ప్రేమను అనుభూతి చెందడానికి ఎక్కువ అవకాశాలుంటాయి. ఎక్కడైతే ఆ ప్రేమ రకరకాల వారికి రకరకాల రూపాల్లో అనుభవమవుతూ, వారితో పంచుకోబడుతూ ఉంటుందో అటువంటి వాతావరణం. అక్కడ నీకు సరైన వాతావరణం ఉన్నట్లు లెక్క.

నువ్వు అటువంటి వాతావరణంలోనన్నా ఉండాలి లేదా నువ్వు అటువంటి వాతావరణాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోగలిగన్నా ఉండాలి – నేను రెండూ చెప్పాను. ఒకవేళ అటువంటి వాతావరణం లేకపోతే నువ్వే దానిని సృష్టించుకోవాలి. ఎప్పుడూ అటువంటి వాతావరణంలో ఉండటం మీదే ఆధారపడటం సరైనది కాదు. అటువంటి వాతావరణాన్ని సృష్టించుకునే సామర్థ్యమూ కలిగివుండాలి.

ఉదాహరణకు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వరి బాగా పండుతుంది. ఇక్కడ హిమాలయాలలో ఈ కొండవాలుల్లో వాళ్ళు ఎలా చేశారో చూడండి (వ్యవసాయ యోగ్యం కాని ఎగుడుదిగుడు కొండ భూముల్లో వరి సాగుచేస్తున్న వారి పద్ధతులను గురువుగారు ఉదహరిస్తున్నారు). అక్కడ వాళ్ళు వరిసాగుకు తగిన పరిస్థితులు కల్పించారు. ఆ కొండరాళ్ళతో గట్టులా కట్టి, కాలువలు తీశారు, ఆ ప్రక్కనే నీటిని నిలువచేసుకునే ఏర్పాట్లు చేశారు. చూడండి వాళ్ళు వరి పండటానికి కావలసిన వాతావరణాన్ని కల్పించారు. అది వరిని సాగుచెయ్యడానికి అనువైన ప్రదేశం కాదు. కానీ వాళ్ళు దానిని అనువుగా చేసి, వరిని సాగుచేస్తున్నారు. మనము చెయ్యవలసినది కూడా అదే.

భక్తుడు: *మేము దానిని చెయ్యడం ఎలా?*

గురువుగారు: సత్సంగంతో ఉండటం, సత్సంగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం, అదే రకమైన ఆలోచనా దృక్పథం ఉన్నవారితో కలసివుండటం, వారితో ప్రేమను పంచుకోవడం. ఇలా మీ ప్రేమను పంచుకోండి.

గురువుగారు: పరిపూర్ణానందం వంటి వాటికి 'ఇది ఫలానా' అని మీరు పేరు పెట్టాలనుకుంటే అది సాధ్యంకాదు. అది అనుభవంగా పొందేటటువంటిది – దానిని మీరు అనుభవంగా పొందాల్సిందే! మీరు నిజమైన ఆనందాన్ని పొందినపుడు, మీరు అది ఇంకా పెరగాలనుకుంటారు. పరిపూర్ణత్వం గురించి మీకున్న ఊహ ఏదైనా సరే... అలా సంపూర్ణంగా ఆ ఆనందాన్ని నిలుపుకోగలిగిన సామర్థ్యం మనకు కలిగేవరకు, మీరు దానిని ఇంకా ఇంకా, మరింతగా మరింతగా పొందాలనుకుంటారు.

భక్తుడు: *'సామర్థ్యం' అంటే మీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?*

గురువుగారు: ప్రేమించగలిగే సామర్థ్యం, ప్రేమను స్వీకరించగలిగే సామర్థ్యం; మీ ప్రేమను అంటిపెట్టుకోగలిగే, మీ ప్రేమను నిలుపుకోగలిగే సామర్థ్యం; ఇతర విషయాల ప్రభావాల వలన విచలితం కాకుండా ఆ ప్రేమలో స్థిరంగా ఉండగలగడం; ఎటువంటి పరిస్థితులు ఎదురైనా ఆ ప్రేమ చెక్కుచెదరకుండా ఉంచుకోగల సామర్థ్యం, ఆ పటుత్వం. ఇవన్నీ సామర్థ్యాలే.

మీ కంప్యూటర్ పనిచేయడం మానివేసిందనుకుందాం. మీ హార్డ్‌డిస్క్ ఖాళీగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది, మీకెలా ఉంటుంది? గంటల తరబడి సమయం వెచ్చించి, వివిధ రకాలైన అప్లికేషన్స్ (Disk Warrior, Norton, TechTool, Repairing permissions) వాడి, దానిని, దీనిని కలిపి – కనిపించకుండా పోయిన ఆ సమాచారాన్ని రాబట్టడానికి వివిధ రకాలుగా ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటారు. అది మీకంతగా అవసరమైనది కాకపోతే మీరు ప్రయత్నించడం మానేస్తారు. కానీ మీ ప్రేమ పట్టుదలను ఇస్తుంది – రకరకాలుగా ఆలోచించడం, ఆ ఆందోళన, ఆ వేదన, ఆ తపన, అది తిరిగి పనిచేయడం మొదలయ్యాక, మీ సమాచారం తిరిగి పొందాక కలిగే ఆనందం. ఎంత సంతోషం....!

భక్తుడు: *ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ సామర్థ్యం ఉంటుందా?*

గురువుగారు: అవును, ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ సామర్థ్యముంటుంది. సామర్థ్యమైతే ఉంది కానీ అంత ప్రేమ లేదు. ప్రేమ ఉంటే అదే ఆ సామర్థ్యాన్నిస్తుంది. ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ శక్తిని, సామర్థ్యాన్ని ఇచ్చేది ప్రేమే. ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ సామర్థ్యముంది.

"శరశ్చంద్రికలు" గతసంచికల కొరకు *http://saipatham.saibaba.com/*

శ్రీసాయిబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి *www.saibaba.com* ను సందర్శించండి.